

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ховд аймгийн Булган дахь Гаалийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2025/051/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2025 он	Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: boldbaatarkhu@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас: 70432545 Цахим хаяг: tsetsegsurena@audit.gov.mn Гэрэлт Хөхийн тэнцвэр аудит ХХК-ны аудитор: Б.Бадамцэцэг Утас: 99062042 цахим хаяг: gerelthuhaudit@gmail.com
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу

**ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

ХОВД АЙМГИЙН БУЛГАН ДАХЬ
ГААЛИЙН ГАЗРЫН ДАРГА
О.ЛХАГВА-ЭРДЭНЭ ТАНАА

2025.02.10. № 2/24
танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Ховд аймгийн Булган дахь Гаалийн газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Ховд аймгийн Булган дахь Гаалийн газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Гаалийн газрын төрийн тусгай 16 албан хаагчдад хөдөө орон нутгийн нэмэгдэлд 235.8 сая төгрөгийн тэтгэмж улсын төсвөөс олгосон, БНХАУ-ын ШУӨЗО-ны Цонж аймгаас Байтаг боотын хяналтын бүсэд 7,5 сая төгрөгийн хөрөнгө үнэ төлбөргүйгээр Ховд аймгийн Булган дахь Гаалийн газарт хандивласан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд материаллаг буруу эрсдэлийн үнэлгээ өндөр, тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 9 зорилтын хүрээнд 61 арга хэмжээ төлөвлөснөөс гүйцэтгэлийг 97.4 хувийн биелэлтэй гэж дээд шатны төсвийн захирагчаас дүгнэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН: ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	/төгрөгөөр/	
		Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>127,994,526.69</u>	<u>193,338,785.30</u>
33	АВЛАГА	-	260,720.01
335	Бусад авлага	-	260,720.01
3351	Байгууллагаас авах авлага	-	260,720.01
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	127,994,526.69	193,078,065.29
351	Түүхий эд материал	1,310,000.00	1,310,000.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	1,310,000.00	1,310,000.00
354	Хангамжийн материал	103,564,526.68	165,298,065.28
35410	Бичиг хэргийн материал	2,289,266.00	3,429,766.00
35420	Аж ахуйн материал	10,568,729.00	15,603,580.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	2,894,000.00	2,894,000.00
35440	Түлц, шатах тослох материал	25,401,614.40	29,740,008.00
35470	Бусад хангамжийн материал	62,410,917.28	113,630,711.28
35600	Мал амьтад	23,120,000.01	26,470,000.01
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>2,546,169,989.85</u>	<u>8,608,213,830.24</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,546,169,989.85	8,608,213,830.24
392	Биет хөрөнгө	2,403,387,353.85	8,466,038,694.24
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,730,566,336.80	2,738,063,936.80
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(693,255,156.21)	(764,260,904.49)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	249,892,000.00	249,892,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(245,792,000.00)	(249,892,000.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	1,443,882,775.02	7,694,413,711.26
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,110,234,955.73)	(1,223,324,700.18)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	57,577,199.44	57,577,199.44
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(29,248,845.47)	(36,430,548.59)
393	Биет бус хөрөнгө	142,782,636.00	142,175,136.00
39301	Програм хангамж	15,854,105.11	15,854,105.11
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(13,989,105.11)	(14,596,605.11)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	140,917,636.00	140,917,636.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>2,674,164,516.54</u>	<u>8,801,552,615.54</u>

5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,674,164,516.54	8,801,552,615.54
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,674,164,516.54	8,801,552,615.54
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,709,192,809.65	2,709,192,809.65
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(100,532,127.15)	6,026,855,971.85
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	471,144.23	(100,532,127.15)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(101,003,271.38)	6,127,388,099.00
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	65,503,834.04	65,503,834.04
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,674,164,516.54	8,801,552,615.54

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	/төгрөгөөр/	
		Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,670,489,523.00	9,056,506,335.24
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	131,323,823.00	6,420,674,288.24
120	Нийтлэг татварын бус орлого	131,323,823.00	6,420,674,288.24
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	11,160,000.00	17,285,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	11,160,000.00	17,285,000.00
120005	Түрээсийн орлого	1,434,300.00	1,568,700.00
120009	Бусад орлого	118,729,523.00	6,401,820,588.24
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,539,165,700.00	2,635,832,047.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,539,165,700.00	2,635,832,047.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,539,165,700.00	2,635,832,047.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,770,307,794.38	2,914,583,236.24
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,770,307,794.38	2,914,583,236.24
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,665,483,132.15	2,330,492,786.73
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,066,422,467.13	1,749,185,773.02
210101	Үндсэн цалин	870,337,987.91	1,109,076,167.67
210102	Нэмэгдэл		228,043,197.35
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	63,362,000.00	191,861,500.00
210104	Урамшуулал	132,722,479.22	220,204,908.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	132,779,713.91	60,263,497.87
210201	Тэтгэврийн даатгал	90,763,689.68	42,344,838.31
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,630,899.55	4,981,745.71
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,465,119.55	772,079.47
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,083,636.89	2,201,343.06
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	20,836,368.24	9,963,491.32
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	118,028,203.75	128,216,749.99
210301	Гэрэл, цахилгаан	86,829,869.34	85,660,943.59
210302	Түлш, халаалт	31,198,334.41	42,555,806.40
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	48,649,562.84	28,038,347.00

Ховд аймгийн Булган сумын Гаалийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210401	Бичиг хэрэг	3,080,510.00	2,947,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	24,374,281.19	18,966,183.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	844,603.45	1,000,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	9,487,400.00	470,648.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,654,900.00	4,616,570.00
210408	Бараа материал ахталсны зардал	8,207,868.20	37,446.00
2105	Нормативт зардал	19,949,000.00	11,954,500.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	19,170,000.00	11,028,000.00
210502	Хоол, хүнс	779,000.00	926,500.00
2106	Эд хөгшил, урсгал засварын зардал	30,902,124.00	15,407,867.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	8,669,400.00	1,692,595.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,778,824.00	2,039,100.00
210604	Урсгал засвар	19,453,900.00	11,676,172.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,800,000.00	5,800,000.00
210702	Догоод албан томилолт	1,800,000.00	5,800,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	23,961,957.04	38,236,356.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,957,124.00	15,673,614.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,122,650.00	1,228,200.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	203,400.04	203,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	266,151.00	
210807	Газрын төлбөр	2,280,586.00	2,280,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	10,044,046.00	18,796,142.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	222,990,103.48	293,389,695.85
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,064,999.82	15,040,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хөрогдол	219,925,103.66	278,349,695.85
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	104,824,662.23	584,090,449.51
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	53,689,101.00	274,621,547.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		25,003,711.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		249,617,836.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	53,689,101.00	
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	51,135,561.23	309,468,902.51
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	51,135,561.23	309,468,902.51
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(99,818,271.38)	6,141,923,099.00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	1,185,000.00	14,535,000.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	1,185,000.00	14,535,000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(1,185,000.00)	(14,535,000.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(101,003,271.38)	6,127,388,099.00

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

					/төгрөгөөр/
Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нооц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,709,192,809.65	65,503,834.04	471,144.23	2,775,167,787.92
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,709,192,809.65	65,503,834.04	471,144.23	2,775,167,787.92
C07	Тайлант үеийн үр дүн			-101,003,271.38	-101,003,271.38
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,709,192,809.65	65,503,834.04	-100,532,127.15	2,674,164,516.54
D01	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,709,192,809.65	65,503,834.04	-201,535,398.53	2,674,164,516.54
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,709,192,809.65	65,503,834.04	-100,532,127.15	2,674,164,516.54
D08	Тайлант үеийн үр дүн			6,127,388,099.00	6,127,388,099.00
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,709,192,809.65	65,503,834.04	6,026,855,971.85	8,801,552,615.54

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,551,371,500.00	2,640,475,747.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	12,205,800.00	4,643,700.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	12,205,800.00	4,643,700.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	11,160,000.00	3,075,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	11,160,000.00	3,075,000.00
120005	Түрээсийн орлого	1,045,800.00	1,568,700.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,539,165,700.00	2,635,832,047.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,539,165,700.00	2,635,832,047.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,539,165,700.00	2,635,832,047.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,551,371,500.00	2,640,475,747.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,551,371,500.00	2,640,475,747.00

Ховд аймгийн Булган сумын Гаалийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,447,314,938.77	2,056,385,297.49
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,060,794,388.44	1,606,091,060.55
210101	Үндсэн цалин	540,346,990.83	756,792,034.49
210102	Нэмэгдэл	353,252,106.58	452,358,211.44
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	63,286,351.21	203,509,136.37
210104	Урамшуулал	103,908,939.82	193,431,678.25
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	132,825,544.50	203,618,930.35
210201	Тэтгэврийн даатгал	91,410,084.17	136,747,637.23
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,073,138.22	16,380,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,548,462.80	10,367,500.30
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,840,649.59	8,024,678.82
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	20,953,209.72	32,098,714.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	127,791,869.34	133,168,943.59
210301	Гэрэл, цахилгаан	86,829,869.34	85,660,943.59
210302	Түлш, халаалт	40,962,000.00	47,508,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	31,714,233.45	29,519,427.00
210401	Бичиг хэрэг	3,420,000.00	4,088,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	25,005,730.00	18,966,183.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	866,603.45	1,000,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	200,000.00	547,784.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,221,900.00	4,917,460.00
2105	Нормативт зардал	20,995,000.00	20,918,410.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	20,000,000.00	19,991,910.00
210502	Хоол, хүнс	995,000.00	926,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	57,019,667.00	32,688,212.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	35,337,600.00	16,496,965.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,897,967.00	1,200,000.00
210604	Урсгал засвар	18,784,100.00	14,991,247.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,800,000.00	5,800,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,800,000.00	5,800,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	14,374,236.04	19,580,314.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,579,600.00	15,813,714.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,122,650.00	1,228,200.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	203,400.04	203,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,100,000.00	-

Ховд аймгийн Булган сумын Гаалийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210807	Газрын төлбөр	2,280,586.00	2,280,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	5,000,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	5,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	104,056,561.23	584,090,449.51
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	52,921,000.00	274,621,547.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	25,003,711.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	249,617,836.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	52,921,000.00	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	51,135,561.23	309,468,902.51
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	51,135,561.23	309,468,902.51

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,640,893,547.00	2,331,006,844.49
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,640,893,547.00	2,331,006,844.49
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,366,272,000.00	2,056,385,297.49
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,842,000,000.00	1,606,091,060.55
210101	Үндсэн цалин	880,000,000.00	756,792,034.49
210102	Нэмэгдэл	456,000,000.00	452,358,211.44
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	267,000,000.00	203,509,136.37
210104	Урамшуулал	239,000,000.00	193,431,678.25
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	229,000,000.00	203,618,930.35
210201	Тэтгэврийн даатгал	159,630,000.00	136,747,637.23
210202	Тэтгэмжийн даатгал	20,155,000.00	16,380,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,890,000.00	10,367,500.30
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	7,265,000.00	8,024,678.82
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	29,060,000.00	32,098,714.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	162,900,000.00	133,168,943.59
210301	Гэрэл, цахилгаан	110,500,000.00	85,660,943.59

Ховд аймгийн Булган сумын Гаалийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210302	Түлш, халаалт	50,000,000.00	47,508,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,400,000.00	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	30,700,000.00	29,519,427.00
210401	Бичиг хэрэг	4,100,000.00	4,088,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,000,000.00	18,966,183.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,000,000.00	1,000,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	600,000.00	547,784.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,000,000.00	4,917,460.00
2105	Нормативт зардал	21,000,000.00	20,918,410.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	20,000,000.00	19,991,910.00
210502	Хоол, хүнс	1,000,000.00	926,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	32,700,000.00	32,688,212.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	16,500,000.00	16,496,965.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,200,000.00	1,200,000.00
210604	Урсгал засвар	15,000,000.00	14,991,247.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,800,000.00	5,800,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,800,000.00	5,800,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	37,172,000.00	19,580,314.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	30,432,000.00	15,813,714.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,500,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,500,000.00	1,228,200.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	240,000.00	203,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	100,000.00	55,000.00
210807	Газрын төлбөр	2,400,000.00	2,280,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,000,000.00	5,000,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,000,000.00	5,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	274,621,547.00	274,621,547.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	274,621,547.00	274,621,547.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	25,003,711.00	25,003,711.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	249,617,836.00	249,617,836.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,640,893,547.00	2,331,006,844.49
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,635,832,047.00	2,326,363,144.49

131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,635,832,047.00	2,326,363,144.49
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС		
		5,061,500.00	4,643,700.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,061,500.00	4,643,700.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО		
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО		
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	37.00	28.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	19.00	16.00
620004	Гэрээт ажилтан	3.00	3.00

ГУРАВ. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 501.6 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 501.6 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын алдаа¹-г аудитын явцад залруулж баталгаажуулав. Үүнд.

- НДШ-ийг илүү төлж, санхүүгийн тайланд авлагаар тусгаагүй.
- Тайлант үеийн үр дүнг 250.8 мянган төгрөгийн зөрүүтэй илэрхийлсэн.

Аудитаар залруулагдсан 2 зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага байгаа тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар 1 зөрчил² илэрснээс 1 зөвлөмж өгсөн.

3.1 ЗӨВЛӨМЖ

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.1.1 Төсвийн төлөвлөлт, зарцуулалттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Төсвийн төлөвлөлтөөс шалтгаалан бараа үйлчилгээний бусад, урсгал засвар, бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардлуудаас эдийн засгийн ангилал зөрчиж гүйлгээ хийсэн нь Монгол Улсын сангийн сайдын 2023 оны 11 сарын 20-ны 211 тоот тушаалтай нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Монгол Улсын сангийн сайдын 2023 оны 11 сарын 20-ны өдрийн 211 тоот тушаалаар батлагдсан эдийн засгийн шинэчилсэн ангилал мөрдөн ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 5 дугаар сарын 01-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/.

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл /сая төгрөгөөр/

	Нийт алдаа		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
	НДШ-ийг илүү төлж, санхүүгийн тайланд авлагаар тусгаагүй. Тайлант үеийн үр дүнг зөрүүтэй илэрхийлсэн.	1	0.25	1.0	0.25	0.25
НИЙТ ДҮН	2	0.5	2	0.5	0.5	0.5

4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:						Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн		
	Алдаа, зөрчлийн товч утга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж				
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн			
	1	2	3	4	5	6	7	8		9	10
Гаалийн газар	Бараа үйлчилгээний бусад, Урсгал засвар, Бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардлуудаас эдийн засгийн ангилал зөрчиж гүйлгээ хийсэн	1	0					1	0		
	НИЙТ ДҮН	1	0					1	0		

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо					Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах		Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчлүгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
		Санал дүгнэлт гаргасан	Түгвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10	
1	ТШЗ	1	1			1				
2	Төсөл, хөтөлбөр									
3	ЗГТС									
4	ТТЗ									
5	ТЕЗ									
	НИЙТ	1	1			1				